

การยอมรับของครอบครัวและการรับรู้ผลต่อสุขภาพของชายรักชาย ในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

เมธเศรษฐ โฆษิตานนท์¹

รณภูมิ สามัคคีคารมย์²

พรทิพย์ จอมพุก³

บทคัดย่อ

ชายรักชายเป็นกลุ่มที่เผชิญหน้ากับความไม่เท่าเทียมกันในสังคมและความเปราะบางอันเปราะบางจากมุมมองในอดีต ทำให้ไม่ได้รับการยอมรับในสังคมและในสถาบันครอบครัว การศึกษาครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการยอมรับของครอบครัวที่มีลูกเป็นชายรักชายและการรับรู้ผลกระทบทางสุขภาพจากการยอมรับของครอบครัวของพวกเขา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ มีการรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยผู้ให้ข้อมูล คือ ชายรักชาย จำนวน 10 คน และสมาชิกครอบครัวของชายรักชายดังกล่าว จำนวน 10 คน ผลการศึกษาพบว่า กระบวนการยอมรับของครอบครัวเริ่มจาก ครอบครัวมีการรับรู้ถึงความเป็นชายรักชาย ด้วยการสังเกตจากพฤติกรรม การรวมกลุ่มกับเพื่อน และการเปิดเผยตนเองโดยการใช้เวลาระยะเวลา การพูดคุยปรับความเข้าใจ การปรับการแสดงออกในพฤติกรรมของชายรักชาย และความพยายามแสดงออกของชายรักชายถึงจุดยืนในอัตลักษณ์ของตน ทำให้ครอบครัวก็เกิดการรับรู้ที่มากขึ้น และมีความเข้าใจในอัตลักษณ์ จึงทำให้ครอบครัวยอมรับ ส่วนผลกระทบต่อสุขภาพของชายรักชาย 4 ด้าน คือ สุขภาพทางกาย สุขภาพทางจิต สุขภาพทางสังคม และสุขภาพทางปัญญา พบว่าการได้รับการยอมรับจากครอบครัวส่งผลทางบวกต่อสุขภาพของชายรักชายทุกด้าน ยกเว้นสุขภาพทางกายที่ส่งผลทางลบได้ด้วย การไม่ยอมรับของครอบครัวส่งผลทางลบต่อสุขภาพ ทุกด้าน ยกเว้นสุขภาพทางปัญญาที่สามารถส่งผลทางบวกได้ด้วย การศึกษานี้มีข้อเสนอแนะ คือ ควรให้มีการเผยแพร่ความรู้ เรื่อง เพศสภาพ เพศวิถี ความเท่าเทียมทางเพศและสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานแก่ประชาชน เพื่อให้เกิดการยอมรับ การเป็นชายรักชายในสมาชิกของครอบครัว เนื่องจากการยอมรับของครอบครัวมีผลต่อสุขภาพทั้ง 4 ด้านของชายรักชาย ซึ่งจะมีส่วนช่วยให้ชายรักชายสามารถอยู่ในสังคมอย่างมีความสุขที่ดีในทุกด้านต่อไป

คำสำคัญ: ชายรักชาย, การยอมรับของครอบครัว, ผลกระทบต่อสุขภาพ

¹ หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ACCEPTANCE OF FAMILY MEMBERS AND THEIR PERCEPTIONS ON HEALTH RELATED
EFFECTS AMONG MEN WHO HAVE SEX WITH MEN (MSM) IN AMPHOE MUANG,
PHITSANULOK PROVINCE

Metasate Kositanont¹

Ronnapoom Samakkeekarom²

Pornthip Chompook³

ABSTRACT

MSM is a group that faces social inequalities and vulnerabilities from a past perspective. As a result, it is not accepted in society and in family institutions. The objective of this study was to examine the acceptance process of MSM families and their perception of the health effects of their family's adoption. It is a qualitative study. The information was collected through in-depth interviews by 10 MSM informants and their family members. The study found that the family acceptance process starts with the family recognizing MSM by observing behavior, gathering with friends, and exposing oneself over time. Discussion of Understanding Adaptation of expression in MSM behavior and attempts by MSM to express their position in their identity. As a result, the family has a greater awareness and understanding of identity, thus making the family accept. The health impacts of MSM are physical, mental, social and intellectual health.

Keywords: MSM, Family Acceptance, Health Effects

¹ Master of Public Health Student, Faculty of Public Health, Thammasat University

² Assistant Professor, Faculty of Public Health, Thammasat University

³ Assistant Professor, Faculty of Public Health, Thammasat University

บทนำ

สถานการณ์บุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศในสังคมไทยต้องเผชิญกับกับภาวะความเปราะบาง คือความเข้าใจและมายาคติเกี่ยวกับบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศในเชิงลบ เช่น การมองบุคคลที่เป็นชายรักชายเป็นความผิดธรรมชาติ จิตสำนึกคิดที่ผิดปกติชอบเพศเดียวกัน มุมมองว่ากลุ่มชายรักชายเป็นแหล่งแพร่เชื้อ HIV การยอมรับของคนในสังคมไทยนั้นยังขาดความเข้าใจในตัวตนทางเพศ และเพศวิถีของบุคคลทำให้ในบางครั้งเป็นการตอกย้ำความรู้สึกผิด หรือตีตราให้กับบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ (Jenkins C, Hunter A, & P, 2005) ซึ่งส่งผลให้กลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ ถูกกระทำ ความรุนแรงทั้งทางด้านร่างกาย วาจา และจิตใจจากสังคม และจากครอบครัว(มูลนิธิเครือข่ายเพื่อนกะเทยไทยเพื่อสิทธิมนุษยชน, 2558) สิ่งเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศด้านร่างกายคือ การทำร้ายร่างกายให้บาดเจ็บจนถึงขั้นเสียชีวิต ด้านจิตใจ คือทำให้บุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ เกิดภาวะเครียด โรคซึมเศร้า การทำร้ายตนเอง การฆ่าตัวตาย และมีการสนับสนุนการศึกษาจากรายงานการศึกษาเรื่อง BEING LGBT IN ASIA: รายงานในบริบทของ ประเทศไทย จากโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ(UNDP)และองค์กรเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศของสหรัฐฯ(USAID) สะท้อนให้เห็นภาวะความรุนแรงที่กลุ่มความหลากหลายทางเพศต้องเผชิญ ไม่ได้เผชิญเพียงแค่การถูกกระทำ ความรุนแรงทางด้านร่างกาย วาจา จิตใจ แต่ยังรวมถึงความรุนแรงทางเพศ คือการที่กลุ่ม LGBT ขาดการสนับสนุนจากสมาชิกในครอบครัวส่งผลให้เกิดการถูกละเมิดสิทธิต่างๆ อาทิ บุคคลที่เป็นกะเทยหรือชายรักชายทางเพศถูกบิดาของตัวเองทำร้ายร่างกายและด่าว่า ถูกลงโทษ เนื่องจากมีพฤติกรรมไม่ตรงกับเพศสรีระเป็นผู้ชายแต่มีพฤติกรรมกระตุ้งกระตั้งเหมือนเด็กผู้หญิงและถูกตัดสัมพันธ์และบังคับให้ออกจากบ้านเนื่องจากทำให้ชื่อเสียงเสียชื่อเสียงต่อวงศ์ตระกูล บุคคลที่เป็นเลสเบี้ยนนั้นก็มีความเสี่ยงกับการถูกสมาชิกในครอบครัวของตนข่มขืน เพื่อเป็นการแก้ไขภัยจากการข่มขืนด้วยกัน กลุ่มชายรักชายที่เผชิญปัญหาทั้งทางสังคม ได้แก่ อคติในการชอบเพศเดียวกัน มุมมองเรื่องการแพร่เชื้อโรค และปัญหาทางครอบครัว การไม่เปิดเผยเพศวิถีของตนเองจึงเป็นวิธีการที่ดีเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาดังกล่าว เนื่องจากการที่เมื่อมีคนรับรู้เพศวิถีจะทำให้เกิดการเลือกปฏิบัติ การถูกเหยียดหยามและการถูกตีตรา(Mahidol University, 2014) ซึ่งมีผลต่อสุขภาพทางลบของกลุ่มชายรักชายจากผลการศึกษา พบว่าในกลุ่มชายรักชายมีความเสี่ยงในการเกิดปัญหาทางด้านสุขภาพจิตเป็น 2.4 เท่า มีความคิดนำไปสู่การฆ่าตัวตายเป็น 1.82 เท่า มีภาวะซึมเศร้าเป็น 2.13 เท่า(M. King et al., 2003) การติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็น 4 เท่า และการใช้สารเสพติดเป็น 3.5 เท่าของกลุ่มรักตรงเพศตามปกติ(Michael King et al., 2008)และการศึกษา สนับสนุนเรื่องจากการที่เกิดปัญหาครอบครัวไม่ยอมรับเพศวิถีของชายรักชายจะส่งผลให้เกิดมีความเสี่ยงต่อการฆ่าตัวตายมากกว่ากลุ่มรักตรงเพศตามปกติ 8 เท่า(C. Ryan, Huebner, Diaz, & Sanchez, 2009) มีความเสี่ยงต่อภาวะซึมเศร้า 6 เท่า และเสี่ยงต่อการใช้สารเสพติด 3 เท่า (C. Ryan et al., 2009) ทั้งนี้สาเหตุดังกล่าวมาจากเกิดการไม่ยอมรับของสังคมและครอบครัว

จากการสืบค้นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชายรักชายในบริบทจังหวัดอื่นๆเป็นการศึกษารูปแบบวิถีชีวิตของชายรักชายรูปแบบการดำเนินชีวิต มุมมอง ทักษะคติของตัวชายรักชายและมุมมองทางสังคมที่มีต่อชายรักชาย การเปิดเผยตัวตนของชายรักชายต่อสังคม ประเด็นการศึกษามุ่งเน้นประสบการณ์ที่ชายรักชายพบเจอความยากลำบากในการดำรงชีวิตในสังคมแต่สิ่งที่ยังขาดคือการศึกษารูปแบบที่อยู่ล้อมรอบชายรักชาย ลำดับแรกอย่างใกล้ชิดตัวชายรักชายมากที่สุดคือครอบครัวของตัวชายรักชายมีส่วนร่วมในเรื่องการยอมรับและการเปิดเผยตัวตนของชายรักชายต่อตนเองและครอบครัว เมื่อไม่เกิดการเปิดเผยตัวตนเหตุเพราะการไม่ยอมรับของครอบครัวทำให้ตัวชายรักชายต้องแบกรับความรู้สึก ความอึดอัดในการที่จะเปิดเผยตัวตนและต้องดำรงชีวิตตามแบบที่ครอบครัวและสังคมให้การคาดหวัง

จากข้อมูลสถิติของสาธารณสุขจังหวัดพิษณุโลกพบว่ามีจำนวนประชากรซึ่งเป็นกลุ่มชายรักชายอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลในเมืองพิษณุโลกจำนวน 1,163 คน(โรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก, 2561) ซึ่งเป็นจำนวนที่ได้จากการเก็บข้อมูลที่ยื่นทะเบียนให้ข้อมูลกับหน่วยงานราชการแต่ยังมีประชากรกลุ่มชายรักชายที่ไม่เปิดเผยตัวตนอยู่อีกเป็นจำนวนมากเช่นกัน จากข้อมูลสถิติกลุ่มงานโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก พบผู้ป่วยที่เป็นกลุ่มชายรักชายเข้ารับบริการเฉลี่ยเดือนละ 20 คน และจากผู้รับบริการที่มูลนิธิเอ็มพลัส 20 คน(มูลนิธิเอ็มพลัสพิษณุโลก, 2562) แสดงให้เห็นถึงว่ามีจำนวนประชากรกลุ่มชายรักชายและครอบครัวของชายรักชายที่อาศัยอยู่ในจังหวัดพิษณุโลกและการเข้าถึงบริการสุขภาพของตัวชายรักชายยังน้อยมาก และจากปัญหาเรื่องการไม่ยอมรับของครอบครัวที่จะส่งผลต่อสุขภาพของตัวชายรักชาย ปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงด้านการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย การใช้สารเสพติด ปัญหาสุขภาพจิต การป่วยด้วยโรคซึมเศร้า นำไปสู่การฆ่าตัวตาย ทั้งนี้ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาดังกล่าวด้วยวิธีวิจัยเชิงคุณภาพโดยผลการศึกษานี้สามารถใช้เป็นข้อมูลให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการจัดโปรแกรมการสร้างเสริมสุขภาพและให้คำแนะนำกับครอบครัวที่มีลูกเป็นชายรักชาย มีความรู้ ความเข้าใจอัตลักษณ์ทางเพศและสิ่งที่ชายรักชายเผชิญ

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก เป็นจังหวัดที่มีความหลากหลายของประชากรกลุ่มชายรักชาย การอพยพย้ายถิ่นฐานของประชากรจากหลายแหล่งที่มา รวมถึงตัวกันที่จังหวัดพิษณุโลกทำให้เกิดความแตกต่าง ความหลากหลายของกลุ่มประชากรที่ต่างกันด้วยชาติพันธุ์ ฐานภูมิลาเนาเดิม ความเชื่อ ศาสนา สังคมวัฒนธรรมและพื้นฐานทางเศรษฐกิจ

การเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ใช้วิธีการเพื่อให้ได้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญหลักเป็นตัวตั้งต้นทั้งนี้การเลือกแบบเฉพาะเจาะจงเพื่อให้ได้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่มีความเหมาะสมตรงกับหัวข้อที่จะศึกษา และหลังจากนั้นใช้วิธีการเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบลูกโซ่

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการศึกษาครั้งนี้แบ่งเป็น 2 กลุ่มได้แก่ 1) ชายรักชายที่เปิดเผยตนเองกับครอบครัว และครอบครัวยอมรับในอัตลักษณ์ชายรักชาย จำนวน 10 คน และ 2) สมาชิกครอบครัวที่รับรู้และมีการยอมรับในอัตลักษณ์ชายรักชาย จำนวน 10 คน

การเข้าถึงกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เป็นชายรักชาย โดยติดต่อผ่านเจ้าหน้าที่กลุ่มงานโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก, ผู้เข้ารับบริการที่มูลนิธิเอ็มพลัส และเพื่อนรุ่นน้องของผู้ศึกษา เป็นผู้แนะนำผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เป็นชายรักชาย หลังจากนั้นผู้ศึกษาชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษาพร้อมทั้งให้เอกสารคำแนะนำในการศึกษา แบบยินยอมเข้าร่วมการศึกษาของผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่เป็นชายรักชายและกลุ่มที่เป็นสมาชิกครอบครัว และสอบถามถึงการให้ข้อมูลของผู้ให้ข้อมูลสำคัญกลุ่มสมาชิกครอบครัวของชายรักชาย เมื่อทั้งผู้ให้ข้อมูลสำคัญกลุ่มที่เป็นชายรักชายและกลุ่มที่เป็นสมาชิกครอบครัวยินยอมจึงดำเนินการเก็บข้อมูล

วิธีการศึกษา เป็นการสัมภาษณ์เชิงลึก(in-depth interview) เพื่อศึกษาประสบการณ์ การรับรู้ข้อเท็จจริง ตามวัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อศึกษากระบวนการยอมรับของครอบครัวที่มีลูกเป็นชายรักชาย และเพื่อศึกษาการรับรู้ผลกระทบทางสุขภาพจากการยอมรับของครอบครัว การสัมภาษณ์ให้ความสำคัญกับความยืดหยุ่นตามสถานการณ์ เวลา และความยินยอมในการให้ข้อมูล โดยการศึกษาครั้งนี้ผ่านการรองรับ จริยธรรมการวิจัยในคน จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน สาขาวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ รหัสโครงการวิจัยที่ 022/2563 อนุมัติเมื่อ 1 สิงหาคม 2563

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาได้ศึกษาระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพและพร้อมทั้งทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับวิธีการทางวิจัยเชิงคุณภาพทั้งการเก็บข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้มีความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง ผู้ศึกษาทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการบันทึกและจัดข้อมูลออกเป็นกลุ่มภายใต้ประเด็นต่าง ๆ ตามแนวคิดและทฤษฎีเพื่อให้ข้อมูลที่ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา จากนั้นวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) ตามกรอบแนวคิด ทฤษฎี และวัตถุประสงค์ของการศึกษาออกมาเป็นภาพรวมตามประเภทพร้อมแยกแยะประเด็นตามวัตถุประสงค์

ผลการศึกษา

3.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เป็นชายรักชาย

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 10 คน และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 10 คน ผู้ให้ข้อมูลเป็นชายรักชายอายุช่วง 18-28 ปี 7 คน และอายุ 29-40 ปี 3 คน

ผู้ให้ข้อมูลส่วนมากมีถิ่นฐานอยู่ต่างจังหวัด และได้ย้ายเข้ามาอาศัยในจังหวัดพิษณุโลกด้วยเหตุผลการมาศึกษาต่อ การหางานทำ และการย้ายถิ่นฐานตามครอบครัว มีผู้ให้ข้อมูลเพียง 3 คนที่เป็นคนพิษณุโลกแต่เดิม ทั้งนี้ผู้ให้ข้อมูลทุกคนอาศัยอยู่ในจังหวัดพิษณุโลกเกิน 6 เดือน

ผู้ให้ข้อมูลส่วนมากมีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรี เศรษฐฐานะและการเข้าถึงทรัพยากรต่าง ๆ ของตนเองและทางบ้านอยู่ในระดับปานกลางถึงระดับดี โดยนิยามจากสถานภาพทางการเงินคือมีเงินพอใช้โดยไม่เป็นหนี้และมีเงินพอใช้ถึงสามารถเก็บออมได้

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลสำคัญกลุ่มที่เป็นชายรักชาย

ชื่อ (นาม สมมุติ)	อายุ (ปี)	อาชีพ	การ นิยาม ตนเอง	พฤติกรรม การแสดงออก (ผู้ให้ข้อมูล)	คู่ ความสัมพันธ์	บทบาททาง เพศสัมพันธ์	มีญาติพี่น้องที่ เป็นชาย รักชาย
มด	30	รับจ้าง	เกย์	กริยามี ลักษณะแบบ ผู้หญิง	มีแฟน	รับ	ไม่มี
ดริ่ม	22	นักศึกษา	เกย์	กริยามี ลักษณะแบบ ผู้หญิง	โสด	รับ	มี
เหมา	23	ค้าขาย	เกย์	กริยามี ลักษณะแบบ ผู้ชาย	มีแฟน	รุก/รับ	ไม่มี
บาส	25	ข้าราชการ	ไม่ นิยาม	กริยามี ลักษณะแบบ ผู้ชาย	มีแฟน	รุก	ไม่มี
เบสท์	22	รับจ้าง	เกย์	กริยามี ลักษณะแบบ ผู้ชาย	มีแฟน	รุก	มี

ท็อป	29	ธุรกิจส่วนตัว	เกย์	กริยามีลักษณะแบบผู้หญิง	มีแฟน	รับ	ไม่มี
นุก	30	ข้าราชการ	ไม่ นิยม	กริยามีลักษณะแบบผู้ชาย	มีแฟน	รับ	มี
ท็อปพี	22	ค้าขาย	เกย์	กริยามีลักษณะแบบผู้หญิง	มีแฟน	รุก	มี
เอ็น	33	ข้าราชการ	เกย์	กริยามีลักษณะแบบผู้หญิง	มีแฟน	รับ	ไม่มี
ปาล์ม	21	นักศึกษา	ผู้ชาย	กริยามีลักษณะแบบผู้ชาย	มีแฟน	รุก/รับ	มี

3.2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เป็นสมาชิกครอบครัวของชายรักชาย

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่สมาชิกครอบครัวของชายรักชายจำนวน 10 คน โดยผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบ่งเป็นเพศชาย 1 คน และเพศหญิง 9 คน

ตารางที่ 2 แสดงข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เป็นสมาชิกครอบครัว

ชื่อ (นามสมมุติ)	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เป็นชายรักชาย	เพศ	ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ให้ข้อมูล	อายุ (ปี)	อาชีพ
น้ำตาล	มด	หญิง	น้อง	22	นักศึกษา
จันทร์	ดริม	หญิง	แม่	43	ค้าขาย
จिरา	เหมา	หญิง	แม่	56	ค้าขาย

นก	บาส	หญิง	แม่	52	ไม่ได้ประกอบอาชีพ
บอล	เบสท์	ชาย	พี่	27	รับจ้าง
ศร	ท็อป	หญิง	ป้า	58	ไม่ได้ประกอบอาชีพ
แก้ว	นุก	หญิง	แม่	56	ข้าราชการ
บุศย์	ท็อปพี	หญิง	พี่	28	ธุรกิจส่วนตัว
สมพร	เอิ้น	หญิง	แม่	58	ข้าราชการ
ปลื้ม	ปาล์ม	หญิง	แม่	40	ค้าขาย

กระบวนการยอมรับของครอบครัว

การรับรู้ความเป็นชายรักชายของลูก

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญกลุ่มที่เป็นสมาชิกครอบครัวของชายรักชาย สามารถรับรู้ความเป็นชายรักชายของลูกได้จากพฤติกรรมการแสดงออกของชายรักชายเมื่ออยู่กับครอบครัว กลุ่มเพื่อนของชายรักชาย การสังเกตพฤติกรรมต่างๆ รวมถึงการรับรู้โดยการเปิดเผยตนเองจากชายรักชาย เมื่อรับรู้แล้วจึงเกิดการแปลความหมายถึงสิ่งที่แสดงออกของชายรักชาย โดยใช้ชุดประสบการณ์ ความรู้ บริบทต่างๆ ทำให้รู้ว่ามีความผิดปกติที่แตกต่างจากคนทั่วไป

“พี่เขาชอบพูดจา จีบปาก จีบคอ คำพูดคำจาจิกกัด เพื่อนหนูที่เป็นผู้ชายเขาไม่พูดกัน”

น้ำตาล (นามสมมุติ) อายุ 22 ปี

“กลุ่มเพื่อนพี่เขามีแต่กะเทยที่เล่นวอลเลย์บอลด้วยกันมาบ้านแต่ละทีนะ วิตวายกันตลอด”

น้ำตาล (นามสมมุติ) อายุ 22 ปี

“โอ้ย ลูกฉันมันชอบแต่งตัวเป็นผู้หญิง มันใส่กระโปรงตั้งแต่เด็กแล้ว ตอนแรกฉันก็ไม่คิดอะไร มองว่ามันตลกดี แล้วเดี๋ยวนี้มันแต่งตัวนะสะอาดสะอาด เนียบตั้งแต่หัวจรดเท้า”

จันทร์ (นามสมมุติ) อายุ 43 ปี

“ลูกโทรหาเรา แล้วบอกเราว่าจะกลับบ้าน ตอนนี้อยู่กับเพื่อนและแนะนำว่าเพื่อนคนนี้เป็นแฟนของเขา จะเอาเพื่อนคนนี้มาที่บ้านด้วย”

นก (นามสมมุติ) อายุ 52 ปี

รูปแบบการยอมรับความเป็นชายรักชายของลูก

เมื่อผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เป็นสมาชิกของครอบครัวเกิดการรับรู้ความเป็นชายรักชายของลูกจากพฤติกรรมการแสดงออกเมื่ออยู่กับครอบครัว กลุ่มเพื่อนของชายรักชาย การสังเกตพฤติกรรม และการเปิดเผยตนเองกับครอบครัว จากการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 10 ราย พบรูปแบบของการยอมรับของผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีจำนวน 3 รูปแบบได้แก่ 1)ไม่ยอมรับและปฏิเสธในช่วงแรก จำนวน 5 ราย 2)ยอมรับได้ตั้งแต่ต้นและเข้าใจในความเป็นชายรักชาย จำนวน 4 ราย และ 3)ยอมรับได้แต่ชายรักชายปฏิเสธในอัตลักษณ์ จำนวน 1 ราย โดยรูปแบบการยอมรับทั้ง 3 นี้มีปลายทางเดียวกันคือมีความเข้าใจและการยอมรับในความเป็นชายรักชาย

ไม่ยอมรับและปฏิเสธในช่วงแรก

“พอลูกมาบอกว่า เป็นชายรักชาย โอย พ่อมันสวนกลับไปอย่างรวดเร็ว น้ำหน้าอย่างมึงนี่จะเป็นกะเทย พ่อมันไม่ชอบเลย ส่วนตัวฉันก็เสียใจนะ แสดงออกให้เห็นเลย แต่พอมันไปสักพักก็มานั่งคุยกันอะไรๆมันก็ดี ขึ้น”

จันทร์ (นามสมมุติ) อายุ 43 ปี

“จำได้เลยตอนลูกพาแฟนเข้าบ้าน พ่อมันนี่ชี้หน้าด่า เป็นผู้ชายดีๆไม่ชอบ มึงจะเป็นทำไม มึงออกจากบ้านไปเลยนะ ถ้าจะเป็นแบบนี้ แล้วเอาแฟนมึงออกจากบ้านกูไปด้วย โกรธถึงขั้นจะลงไม้ลงมือ ฉันก็คอยห้าม สุดท้ายแล้วพ่อก็ไม่คุยกับลูกเป็นเดือน”

จิรา (นามสมมุติ) อายุ 56 ปี

ยอมรับได้ตั้งแต่ต้นและเข้าใจในความเป็นชายรักชาย

“คนเป็นแม่ เราก็สังเกตลูกเรามาตั้งแต่ตอนเป็นเด็ก เราก็รับรู้มาตลอด เหมือนว่าเรารอเวลาให้ลูกพูด ลูกคงอึดอัดมาก มีความรู้สึกมากมายที่อยากบอก แต่พอลูกบอกมากลับกลายเป็นที่เรารับไม่ได้เอง ต่อไปเราคงต้องทำใจและยอมรับให้ได้ ขนาดรู้มาก่อนแล้ว เตรียมใจมาก่อนแล้ว คงต้องใช้เวลาสักหน่อย ตอนนี้ก็ยอมรับได้มากขึ้นแล้ว”

จันทร์ (นามสมมุติ) อายุ 43 ปี

“รับรู้มาตั้งแต่แรกอยู่แล้วไม่ได้ตกใจอะไร เรารู้สึกโล่งใจแทนลูกด้วยนะที่ลูกบอก ในตอนแรกคิดว่า เป็นผู้หญิงมาตลอด เราก็ไม่ได้ว่าอะไรให้สิทธิ์เขาเต็มที่ เราก็มานั่งคุยกับลูกว่าเป็น หญิงชายหรือเป็นแบบไหน แม่ก็ยอมรับได้”

นก (นามสมมุติ) อายุ 52 ปี

ยอมรับได้แต่ชายรักชายปฏิเสธในอัตลักษณ์

“แม่สังเกตเห็นตั้งแต่ช่วงม.ต้น จนเรามาเห็นพฤติกรรมการแสดงออกเขาชัดเจนมาก ในช่วงมหาวิทยาลัย เรารู้สึกแน่ใจมากขึ้นเนื่องจากดูอุปนิสัยการแสดงออก ท่าทาง คำพูด จริตในการแสดงออก เราทำใจยอมรับได้ เราเคยถามลูกแต่เจ้าตัวปฏิเสธ เมื่อลูกบอกว่าไม่ก็ไม่ ไม่ได้อยากคาดหวัง”

สมพร (นามสมมติ) อายุ 58 ปี

กระบวนการยอมรับความเป็นชายรักชายของลูก

หลังจากที่ครอบครัวมีการรับรู้ความเป็นชายรักชายของลูก ซึ่งรับรู้ได้จากพฤติกรรมการแสดงออก กลุ่มเพื่อนของชายรักชาย การสังเกตพฤติกรรม และการเปิดเผยตนเองกับครอบครัว ทำให้เกิดการยอมรับของครัวจากการวิเคราะห์ทั้ง 3 รูปแบบ ได้แก่ ไม่ยอมรับและปฏิเสธในช่วงแรก การยอมรับได้ตั้งแต่ต้นและเข้าใจในความเป็นชายรักชาย และการยอมรับได้แต่ชายรักชายปฏิเสธในอัตลักษณ์ ในปลายทางท้ายที่สุดคือการยอมรับได้ของครอบครัว

กระบวนการยอมรับของรูปแบบการยอมรับทั้ง 3 แบบ มีการไม่ยอมรับการแสดงออกโดยปฏิเสธการเว้นระยะห่างไม่พูดคุยกันระหว่างครอบครัวและชายรักชายเพื่อให้เกิดการคิดทบทวน นำไปสู่การยอมรับที่สามารถยอมรับได้ จากการรับรู้โดยการเปิดเผยตนเอง การปรับความเข้าใจโดยการพูดคุยโดยกับสิ่งที่เผชิญอยู่ ไม่ว่าจะเป็นการยอมรับในรูปแบบใดการที่จะเกิดกระบวนการยอมรับมีตัวแปรสำคัญร่วมกันคือระยะเวลาและการปรับความเข้าใจกันของชายรักชายและครอบครัว

ไม่ยอมรับและปฏิเสธในช่วงแรก

“ในตอนแรกเรากระแคะระคายว่าทำไมพี่เราถึงวิ๊ตวิ๊ว คำพูดคำจา ไม่เหมือนผู้ชายคนอื่นนะ กลุ่มเพื่อนก็มีแต่กะเทย เราไม่ได้สนใจอะไรหรอก แต่พอพ่อรู้ว่าพี่เป็นชายรักชาย พ่อก็ไม่พูดด้วยเลย พ่อจะพูดเรื่องนี้ในวงกินข้าวพ่อก็เงียบหรือพูดตัดบทไปคุยเรื่องอื่น ไม่สนใจอะไรพี่เลย หรือพอพ่อเห็นพี่วิ๊ตวิ๊ว พี่ก็ต้ออย่ามาทำแบบนี้ในบ้าน ไม่พอใจแล้วเดินออกไป จนพี่ย้ายไปเรียนที่ต่างจังหวัดนานๆจะกลับมาเจอกันที่บ้านสักทีหนึ่ง ด้วยความที่พ่อแม่แยกทางกันฝั่งแม่ก็มาช่วยพูดนะว่าลูกของเราจะเป็นอะไรก็เป็นไป เรามีหน้าที่เลี้ยงดูและส่งเสริมเขา เราต้องเป็นแหล่งพักพิงให้เขานะ นานไปพ่อก็เริ่มใจอ่อนกลับมาพูดคุยด้วยปกติ แต่ยังเว้นในเรื่องของการเป็นชายรักชายไว้ จนตอนนี้พี่เรียนจบทำงานเลี้ยงดูตัวเองได้แล้ว พ่อก็พูดคุยกับพี่มากขึ้น บรรยากาศในวงกินข้าวดีขึ้น พูดคุยกันได้หลายเรื่องรวมถึงเรื่องชายรักชาย มีการถามถึงการตัดสินใจในอนาคตของพี่ด้วย”

น้ำตาล (นามสมมติ) อายุ 22 ปี

ยอมรับได้แต่ชายรักชายปฏิเสธในอัตลักษณ์

“แม่รับรู้ว่ามีน้องเป็นตั้งแต่เด็กแล้ว แม่ติดตามน้องเขาในเฟซบุ๊กน้องเขามีแฟนตั้งสถานะโหว่ชัดเจนจริงๆ ไม่อยากใช้คำว่าเปิดเผยตัวตนเลย ทางแม่ตั้งรับและรับได้อยู่แล้ว แม่มองน้องเขาว่าเป็นผู้ชายที่ชอบผู้ชายด้วยกัน ที่บ้านเราให้อิสระมากในเรื่องเพศจะเป็นเพศอะไรก็ได้แล้วแต่ลูก ถ้าลูกมีปัญหาอะไรเราพร้อมจะซัพพอร์ตทุกอย่าง คอยเป็นห่วงอยู่ห่างๆ เรายอมรับได้ตั้งแต่แรก ตั้งแต่ลูกยังไม่บอกด้วยซ้ำ แม่มองว่าเรื่องพวกนี้ปกติมากเลยนะ ใครๆ เขาก็เป็นกัน”

ปลื้ม (นามสมมติ) อายุ 40 ปี

“ไม่เคยคิดเลยว่าน้องชายจะเป็นชายรักชายนะ เราก็เริ่มสังเกตเห็นว่ากลุ่มเพื่อนน้องมีแต่เกย์ทั้งนั้น มีอยู่ครั้งหนึ่งเราเคยเห็นน้องเขียนจดหมายบอกรักเพื่อนผู้ชายด้วยกันเลยรู้ว่าน้องเป็นเลสได้นั่งคุยกับน้อง จากนั้นน้องจะพาแฟนมาบ้าน และแสดงออกชัดเจนว่ามีความสัมพันธ์กับเพื่อน บอกกับแม่ว่าคนนี้เป็นแฟนนะ แม่ร้องไห้ แม่หนีออกจากบ้านเลย ไม่ยอมคุยกับน้องอีกเลย ที่บ้านยังไม่ยอมรับเรื่องพวกนี้ น้องก็แก้ไขปัญหาด้วยการออกจากบ้านไปอยู่บ้านเพื่อนเป็นอาทิด้วย ในตอนแรกเราก็ไม่อยากให้น้องเป็นชายรักชายนะเพราะเราเป็นแล้วเรารู้ กว่าจะผ่านจุดที่น้องกำลังเผชิญอยู่นั้นไม่ง่าย แล้วแม่ต้องมาเจอเหตุการณ์ซ้ำรอบสองอีก เราด้วยความที่เป็นพี่และเป็นชายรักชายด้วยก็เหมือนตัวเชื่อมระหว่างน้องกับครอบครัว คอยบอกคอยสอนน้องเรื่องการวางตัวในบ้านอย่าแสดงออกให้มันมากนัก และคอยปรับความเข้าใจกับแม่ว่ามันเกิดขึ้นแล้วน้องเป็นแล้ว หลังจากนั้นแม่กับน้องก็ค่อยๆ ปรับความเข้าใจกันโดยมีเราเป็นกลางก่อน ไม่อยู่กันเพียงลำพัง พอผ่านนานไปแม่ก็เริ่มเข้าใจในสิ่งที่น้องเป็น ห่วงแต่พ่อที่ยังไม่ค่อยเปิดใจ”

บอล (นามสมมติ) อายุ 27 ปี

ยอมรับได้แต่ชายรักชายปฏิเสธในอัตลักษณ์

“แม่สังเกตเห็นตั้งแต่ช่วงม.ต้น เราเคยถามลูกแต่เจ้าตัวปฏิเสธ เมื่อลูกบอกว่าไม่ก็ไม่ใช่ เราไม่ได้อยากคาดหวังความชัดเจนในอัตลักษณ์ของลูก จนเรามารู้สึกว่าพฤติกรรมที่แสดงออกเขาชัดเจนมากในช่วงมหาวิทยาลัย เรา รู้สึกสนใจมากขึ้นเนื่องจากดูอุปนิสัยการแสดงออก ท่าทาง คำพูด จริตในการแสดงออก และจนลูกพาแฟนมาเปิดตัวกับที่บ้าน ตอนที่เปิดตัวกับเรา เรารู้สึกผิดหวังนิดๆ ว่าทำไมตอนที่ถามลูก ลูกไม่ยอมรับแต่แรกว่าเป็น เราได้เตรียมตัวและเตรียมใจยอมรับตั้งแต่ตอนนั้นแล้ว ปล่อยให้เวลาผ่านไปตั้งนาน ลูกจะมีความเครียดความกดดันอะไรบ้างไหม เราเป็นห่วงและรักลูก เขาคงคิดว่าครอบครัวจะไม่ยอมรับเขาด้วยบริบทต่างๆ แต่จริงๆ แล้วครอบครัวเตรียมพร้อมและจะสนับสนุนในสิ่งที่ลูกเลือก”

สมพร (นามสมมติ) อายุ 58 ปี

เหตุแห่งการยอมรับ

จากการศึกษาผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เป็นสมาชิกครอบครัว ให้เหตุผลว่าด้วยสาเหตุแห่งการยอมรับที่มีลูกเป็นชายรักชายคือ 1) ความรัก และความสัมพันธ์ทางสายเลือด 2) การเคารพในการตัดสินใจของชายรักชาย

ความรัก และความสัมพันธ์ทางสายเลือด

“แม่รู้แล้วแหละว่าเรามีแฟนตั้งแต่อยู่ ม.ปลาย เป็นผู้ชายเหมือนกัน เราก็เก็บไว้ในใจตลอด จนลูกมาเปิดเผยแล้วว่าเป็นแฟนกับคนนี้ ถามว่าเรารับได้ไหม? เรารับได้แหละค่ะ ทำไมเราถึงยอมรับได้ง่ายผิดกับพ่อเขาที่ไม่ยอมรับเลย เราตอบเขาว่า เพราะความรักไงคะ แค่นี้เองเพราะเขาเป็นลูกของเรา ไม่ว่าจะเป็นอย่างไรราก็รัก อะไรที่ลูกทำแล้วมีความสุขแม่ก็มีความสุขด้วย”

จันทร์ (นามสมมติ) อายุ 43 ปี

“ด้วยความที่我们是พ่อแม่ เรามีความรักลูก ลูกจะเป็นอย่างไรเราก็รักและยอมรับในตัวลูกของเราได้”

จิรา (นามสมมติ) อายุ 56 ปี

การเคารพในการตัดสินใจของชายรักชาย

“เราเป็นแม่ เราให้ชีวิตเขาจริงแต่เราไม่ใช่เจ้าของชีวิต เราไม่มีสิทธิ์ไปกีดกันเขาในเรื่องเพศทางเลือก เขาอยากจะเป็นอะไรควรให้อย่างที่เขาคือ”

นก (นามสมมติ) อายุ 52 ปี

“แม่ก็กลัวนะภายในสังคมที่ยังไม่ยอมรับ มีแต่ข่าวแง่ลบกับคนกลุ่มนี้ แม่ก็ได้แค่สนับสนุนส่งเสริมในสิ่งที่เขาเลือก แม่เคารพในการตัดสินใจของลูก ลูกตัดสินใจในสิ่งไหนแล้วสิ่งนั้นต้องอยู่กับลูกตลอดชีวิต เราเลี้ยงลูกด้วยเหตุผลและความเข้าใจ นั่นเป็นสิ่งที่เขาเลือกแล้ว”

แก้ว (นามสมมติ) อายุ 52 ปี

การรับรู้ผลกระทบทางสุขภาพจากการยอมรับของครอบครัว

การยอมรับของครอบครัวส่งผลทั้งทางบวกและทางลบต่อสุขภาพทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ สุขภาพทางกาย สุขภาพทางจิต สุขภาพทางสังคม และสุขภาพทางปัญญา พบว่าการได้รับการยอมรับจากครอบครัวส่งผลทางบวกต่อสุขภาพของชายรักชายทุกด้าน ยกเว้นสุขภาพทางกายที่ส่งผลทางลบได้ด้วย และการไม่ยอมรับของครอบครัวส่งผลทางลบต่อสุขภาพ ทุกด้าน ยกเว้นสุขภาพทางปัญญาที่สามารถส่งผลทางบวกได้ด้วย

ผลกระทบทางบวกจากการยอมรับ

“พอครอบครัวรู้จักครอบครัวเราก็เป็นห่วง จะทำอะไรเขา เราต้องรู้จักรับผิดชอบและรู้จักป้องกันทั้งตัวเองและป้องกันเขาด้วย หลังจากนั้นเราก็พยายามเซฟตัวเองจะทำอะไรเราก็ใช้ถุงยางตลอด และมีเพศสัมพันธ์แต่กับแฟน” (ผลกระทบสุขภาพทางกาย)

เอิ้น (นามสมมุติ) อายุ 33 ปี

“แต่ก่อนเราดื่มเหล้า สูบบุหรี่จัดมากและยังเคยใช้ยาแก้ไอกับน้ำอัดลมด้วย เหมือนที่เราเครียดไม่รู้จะหาทางออกอย่างไร พอพ่อแม่รู้เรื่องที่เราเป็นและยอมรับเราได้ เราก็สูบบุหรี่น้อยลงและไม่ใช้ยาแล้ว”

(ผลกระทบสุขภาพทางกาย)

เบสท์ (นามสมมุติ) อายุ 22 ปี

“เหมือนยกภูเขาออกจากอกเลย เรารู้สึกโล่งมาก จากที่เครียดไม่กล้าบอกกลัวผลของการบอก พอบอกไปแล้วเขายอมรับได้ เรารู้สึกดีมากเหมือนได้เกิดใหม่” (ผลกระทบสุขภาพทางจิต)

เบสท์ (นามสมมุติ) อายุ 22 ปี

“เราสามารถเปิดเผยตนเองได้อย่างเต็มที่ เครือญาติเราที่บ้านอยู่ในรั้วเดียวกันก็รู้ว่าเรามีแฟนเป็นผู้ชาย ก็ไม่เห็นมีใครว่าอะไร” (ผลกระทบสุขภาพทางสังคม)

บาส (นามสมมุติ) อายุ 25 ปี

“เวลามีคนมาถามว่าเป็นไหม? ใช่มั้ย? ก็ตอบไปเลยว่าใช่ ไม่ต้องปิดบังตัวตน เราได้เพื่อนใหม่ที่เป็นกลุ่มชายรักชายด้วยกันอีกด้วย” (ผลกระทบสุขภาพทางสังคม)

เหมา (นามสมมุติ) อายุ 23 ปี

“เราเป็นแบบนี้ เราก็ภูมิใจนะ เราทำได้ทุกอย่างและทำอย่างเต็มที่ในบทบาทหน้าที่ของลูก” (ผลกระทบสุขภาพทางปัญญา)

มด (นามสมมุติ) อายุ 30 ปี

“เราเป็นแบบนี้ก็ดีนะ ไม่เห็นจะต่างจากผู้ชายคนอื่นตรงไหน นี่ถ้าเลือกได้นะ ชาตินี้ก็ขอเกิดมาเป็นแบบนี้ก็” (ผลกระทบสุขภาพทางปัญญา)

เอิ้น (นามสมมุติ) อายุ 33 ปี

ผลกระทบทางลบจากการยอมรับ

“ครอบครัวรับรู้และยอมรับได้เราก็สบายใจ เทียบสุด ก็น่าจะพอใจมาก ให้เพื่อนลากลลับ มากินเหล้ากับเพื่อนแต่กลับบ้านกับใครไม่รู้ตื่นมาตอนเช้าก็ไม่ว่างอยู่ห้องใคร มีเซ็กส์มั่วไปหมด” (ผลกระทบสุขภาพทางกาย)

ท้อป (นามสมมุติ) อายุ 29 ปี

ผลกระทบทางบวกจากการไม่ยอมรับ

“เรารู้สึกคลุมเครือ เลยต้องปิดปมตนเองด้วยเรื่องการเรียน ทำให้การเรียนมันเด่นจนไม่ได้มีมุมมองของการเป็นชายรักชายขึ้นมา รู้สึกด้อยค่าตนเองในเรื่องการแสดงออกทางอัตลักษณ์ได้น้อย เรามีมุมมองแค่ว่าต้องพัฒนาตนเองต่อไป เพราะอยากให้ที่บ้านยอมรับ แม้ว่าจะเปิดเผยกับที่บ้านแล้วแต่ก็ยังมีความรู้สึกเวลาโดนเรียกว่าเป็นกะเทย” (ผลกระทบสุขภาพทางปัญญา)

ท้อป (นามสมมุติ) อายุ 29 ปี

“เรามองว่ามันเป็นเรื่องปกติไหม? ไม่ใช่เรื่องที่จะต้องมาตีใจหรือเสียใจที่เป็นแบบนี้ เราควรจะไปภาคภูมิใจในเรื่องอื่นมากกว่าที่จะมามองแค่ในเรื่องเพศเช่น ฉันทชอบติดข้าวราดแกงอะไรแบบนี้” (ผลกระทบสุขภาพทางปัญญา)

เอิ้น (นามสมมุติ) อายุ 33 ปี

ผลกระทบทางลบจากการไม่ยอมรับ

“เราเปลี่ยนคูนอนบ่อยมาก มันเป็นความสุขเดียวที่เราทำได้ในตอนนั้น” (ผลกระทบสุขภาพทางกาย)

เอิ้น (นามสมมุติ) อายุ 33 ปี

“มันเหมือนมีความคิดแล่นเข้ามาตลอด เครียด วิตกกังวลไปหมด ผมนอนไม่หลับเลยจนต้องกินยานอนหลับช่วยอยู่ช่วงหนึ่ง” (ผลกระทบสุขภาพทางจิต)

เบสท์ (นามสมมุติ) อายุ 22 ปี

“เพราะมุมมองของสังคมเค้าบอกว่าเราเป็นตัวเชื้อโรค เป็นพวกล่าถอยทางเพศ แล้วใครจะกล้าบอกล่ะว่าเป็น” (ผลกระทบสุขภาพทางสังคม)

เหมา (นามสมมุติ) อายุ 23 ปี

“มองเรื่องความต่างของเพศบางอย่างที่ไม่สามารถทำได้ เช่น ขอผู้ชาย ขอผู้หญิง แต่เราไม่มีโอกาสได้
ทำ เราเลยรู้สึกว่ามันคนไม่เท่ากัน” (ผลกระทบสุขภาพทางปัญญา)

เหมา (นามสมมุติ) อายุ 23 ปี

สรุปและอภิปรายผล

จากผลการศึกษาจะเห็นได้ว่าภายหลังจากที่ชายรักชายได้เปิดเผยตนเองกับครอบครัวจะมีการ
ตอบสนองของครอบครัวออกมาในรูปแบบที่แตกต่างกัน 3 รูปแบบ โดยมีครอบครัวที่ไม่ยอมรับและปฏิเสธใน
ช่วงแรก ครอบครัวที่ยอมรับได้ตั้งแต่ต้นและเข้าใจในความเป็นชายรักชาย และครอบครัวที่ยอมรับได้แต่ชายรัก
ชายปฏิเสธในอัตลักษณ์

ในรูปแบบของครอบครัวที่ไม่ยอมรับและปฏิเสธในช่วงแรก จะมีการแสดงปฏิกิริยาตอบสนองต่อชาย
รักชาย ผ่านทางการแสดงออก คำพูด ที่แสดงถึงการไม่ยอมรับ ทั้งนี้เกิดจากความไม่เข้าใจในอัตลักษณ์ความ
เป็นชายรักชาย ความเชื่อและทัศนคติทางด้านลบที่มีต่อชายรักชาย รวมถึงความคิดและชุดประสบการณ์ของ
ครอบครัว เมื่อมีการเปิดเผยตนเองกับทางครอบครัวของรูปแบบครอบครัวที่ไม่ยอมรับและปฏิเสธในช่วงแรก
ทำให้เกิดการตอบสนองดังกล่าว และเมื่อเวลาผ่านไปประยะหนึ่ง ได้มีการกลับมาคิดทบทวน สิ่งที่เกิดขึ้น มีการ
ปรึกษาพูดคุยกับบุคคลในครอบครัวและชายรักชาย ทำให้เริ่มสามารถยอมรับได้โดยขั้นแรกอาจมีการตั้ง
เงื่อนไขบางอย่าง และเมื่อเวลาผ่านไปเงื่อนไขต่างๆที่ตั้งไว้ค่อยๆหายไปและยอมรับได้อย่างเต็มที่ ในกลุ่มที่
ยอมรับได้ จะมีการพูดคุยถึงสิ่งที่กำลังเกิดขึ้น ใช้เหตุผล ความรัก ความเข้าใจและเคารพในการตัดสินใจของ
ชายรักชาย อาจจะไม่ยอมรับได้ไม่เต็มที่แต่ก็ได้แสดงปฏิกิริยาปฏิเสธต่อชายรักชาย มีการพูดคุยและให้กำลังใจ
ซึ่งกันและกัน แล้วเมื่อระยะเวลาผ่านไปทำให้สามารถยอมรับได้มากขึ้นเรื่อยๆจนยอมรับได้มากที่สุด ซึ่ง
สอดคล้องกับทฤษฎีการยอมรับและการปฏิเสธระหว่างบุคคลของ Rohner กล่าวโดยเมื่อบุคคล 2 คนมีชุด
ความคิดหรือชุดประสบการณ์ที่แตกต่างกันโดยผ่านการมองความสัมพันธ์ระหว่างมุมมองของแต่ละบุคคล
หากมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันจะมีพฤติกรรมแสดงออกไปในแนวทางที่ดี แต่หากเคยมีประสบการณ์ที่ไม่ดี มี
สัมพันธ์ภาพระหว่างเหตุการณ์ในอดีตที่ไม่ดี ก็จะแสดงออกมา ในพฤติกรรมด้านที่ไม่ดี ในกรณีนี้ชุดความคิด
และประสบการณ์ของชายรักชายกับครอบครัวไม่ตรงกันทำให้เกิดการแสดงออกทางกาย การพูด (Rohner,
2016)

รูปแบบครอบครัวที่ยอมรับได้ตั้งแต่ต้นและเข้าใจในความเป็นชายรักชาย เมื่อมีการเปิดเผยตนเองกับ
ครอบครัว ครอบครัวมีการรับรู้ก่อนแล้วและรอเวลาที่ชายรักชายจะเปิดเผยตนเองกับครอบครัว มีการ
แสดงออกทางด้านความรัก ด้วยวาจา ความเข้าใจว่ายอมรับในตัวชายรักชายได้ รับรู้และแสดงออกถึงความรัก
และปรารถนาดีต่อชายรักชาย การพูดให้กำลังใจ พูดเรื่องการยอมรับ ให้คุณค่ากับตัวชายรักชาย และยิ่งเวลา
ผ่านไปครอบครัวมองว่าเป็นเรื่องปกติไม่ใช่เรื่องแปลกใหม่ของลูกคนนี้หรือสังคมในเรื่องอัตลักษณ์ทางเพศของ

ลูกและอีกหนึ่งรูปแบบคือการเตรียมความพร้อมที่จะยอมรับแต่ชายรักชายปฏิเสธในอัตลักษณ์ตนเอง เนื่องจากชายรักชายคิดว่าการเป็นชายรักชายเป็นปัญหาจึงคิดที่จะปฏิเสธแต่ครอบครัวรับรู้และมีความต้องการให้ชายรักชายยอมรับหรือปรึกษาเพื่อจะได้หาแนวทางแก้ไขร่วมกัน เมื่อชายรักชายยอมรับในอัตลักษณ์ก็สามารถยอมรับได้และเมื่อเวลาผ่านไปก็สามารถยอมรับได้มากขึ้น จะเห็นได้ว่ากระบวนการยอมรับมีทั้งการรับรู้ การปฏิเสธและการแสดงออก การเตรียมความพร้อมในการยอมรับ การพูดคุยและปรึกษากัน ทั้งนี้ตัวเชื่อมของกระบวนการคือเวลา เมื่อระยะเวลาผ่านไปและมีกระบวนการหรือปัจจัยอื่นเข้ามาจะทำให้ค่อยๆเกิดการยอมรับที่มากขึ้น ทั้งนี้ไม่ได้กล่าววาระยะเวลาที่ผ่านไปจะทำให้เกิดแต่การยอมรับที่เพิ่มขึ้นอาจมีการยอมรับที่ลดลงด้วยจากหลายปัจจัยนอกจากนี้เหตุแห่งการยอมรับได้นั้นคือความสัมพันธ์ของครอบครัวหรือความรัก

กระบวนการยอมรับของครอบครัวเริ่มจากการรับรู้ของครอบครัว ได้จากการสังเกตพฤติกรรม การบอกกล่าว การแสดงออกของชายรักชาย เมื่อมีการเปิดเผยตัวตนกับครอบครัว ทำให้ครอบครัวเกิดปฏิกิริยาตอบสนองต่อชายรักชาย ตามชุดประสบการณ์และชุดความคิดของครอบครัว ปฏิสัมพันธ์ต่อชายรักชายกับครอบครัว ครอบครัวมีการแสดงออกในเชิงยอมรับและปฏิเสธต่อชายรักชาย และเมื่อชายรักชายได้รับปฏิกิริยาเหล่านี้ ก็มีการตอบสนองกลับต่อครอบครัว ตามชุดความคิดและชุดประสบการณ์ของชายรักชายเช่นกัน ทำให้เกิดผลต่อความสัมพันธ์ในครอบครัว ในช่วงแรกเป็นช่วงปะทุที่ครอบครัวและชายรักชายต่างใช้ชุดประสบการณ์ของตนมายืนยันให้เหตุผลต่างๆเกี่ยวกับเรื่องอัตลักษณ์ของชายรักชาย และเมื่อเวลาผ่านไปได้มีการพูดคุย ปรับความเข้าใจ เริ่มแบ่งปันชุดประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ทำให้ครอบครัวและตัวชายรักชายมีความเข้าใจกันมากขึ้น เริ่มมีการแสดงออกในทางด้านความรัก และปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันมากขึ้น ยอมรับในอัตลักษณ์ได้มากขึ้น และจนยอมรับได้ที่สุด อันมีเหตุมาจากความรักและความสัมพันธ์ทางสายเลือด และด้วยความที่ครอบครัวเข้าใจในอัตลักษณ์ของชายรักชายแล้วจึงเกิดการยอมรับโดยเคารพการตัดสินใจเลือกอัตลักษณ์ความรักชายของลูก (Rohner, 2016)

การศึกษาการรับรู้ผลการรับรู้ผลกระทบทางสุขภาพจากการยอมรับของครอบครัว ศึกษาผลกระทบทางบวกและทางลบ ที่เกิดจากการยอมรับและไม่ยอมรับของครอบครัวที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของชายรักชายทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ สุขภาพทางกาย สุขภาพทางจิต สุขภาพทางสังคม และสุขภาพทางปัญญา

สุขภาพทางกาย พฤติกรรมการดื่มสุรา สูบบุหรี่ การมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย และการใช้สารเสพติด จากการศึกษาพบว่า หลังจากการเปิดเผยกับครอบครัวและครอบครัวไม่ให้การยอมรับ ทำให้ชายรักชายมีพฤติกรรมการดื่มสุรา สูบบุหรี่ การมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย และการใช้สารเสพติด ที่แต่เดิมเป็นพฤติกรรมของชายรักชายอยู่แล้วเพิ่มมากขึ้น ในช่วงแรก หลังจากที่เวลาผ่านไปและครอบครัวเริ่มให้การยอมรับในอัตลักษณ์ของชายรักชาย ทำให้พฤติกรรมเหล่านี้ลดลง มีผู้ให้ข้อมูลเพียงส่วนน้อยที่ยังมีพฤติกรรมสุขภาพทางกาย หลังการยอมรับแล้ว มีพฤติกรรมที่เสี่ยงมากขึ้น(Caitlin Ryan, Russell, Huebner, Diaz, & Sanchez, 2010)

สุขภาพทางจิต ผลกระทบจากการไม่ยอมรับทำให้ชายรักชายมีความเครียด ความวิตกกังวล นอนไม่หลับ ภาวะซึมเศร้า นำไปสู่การพฤติกรรมสุขภาพทางกาย การดื่มสุรา การสูบบุหรี่ การใช้สารเสพติด และการ

ฆ่าตัวตาย การที่ครอบครัวไม่ยอมรับทำให้ชายรักชายมีภาวะเครียดหรือการตัดสินใจที่จะเปิดเผยตนเองกับครอบครัวก็ทำให้เกิดความเครียด ความวิตกกังวล ใช้ชีวิตได้อย่างไม่ปกติสุขเหมือนเก็บอ้อมความทุกข์เอาไว้ภายใน ไม่สามารถแสดงออกหรือตอบสนองต่อความต้องการของตนเองได้เมื่อครอบครัวยอมรับทำให้ชายรักชายคลายความเครียดและความวิตกได้ (สุพร เกิดสว่าง, 2546) มีความโล่งใจ สามารถแสดงออกในความเป็นตนเองได้อย่างเต็มที่ มีความสุขกับการดำเนินชีวิตประจำวัน ในทางด้านสุขภาพจิตการยอมรับของครอบครัวส่งผลแต่ทางด้านบวก(Caitlin Ryan et al., 2010)

สุขภาพทางสังคม สถาบันครอบครัวเป็นสถาบันที่เล็กย่อยที่สุดในสถาบันสังคมหากในครอบครัวยังไม่ให้การยอมรับย่อมส่งผลต่อความมั่นใจในตนเองและการแสดงออกต่อสังคม ความสุขในการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การอยู่ร่วมกับผู้อื่น มุมมองทางด้านสังคมที่มีต่อชายรักชาย การยอมรับของครอบครัวจึงช่วยเป็นแรงพื้นฐานในการพุงสถานภาพทางเพศและทางสังคมของชายรักชาย จากการยอมรับของครอบครัวทำให้ชายรักชายมีความกล้าในการแสดงออกและมีความภาคภูมิใจที่ได้รับการยอมรับจากครอบครัว(มูลนิธิเครือข่ายเพื่อนกะเทยไทยเพื่อสิทธิมนุษยชน, 2560)

สุขภาพทางปัญญา สุขภาวะทางปัญญาเป็นองค์ประกอบสำคัญของคุณภาพชีวิตที่ดีและมีผลต่อความสุขในการดำรงชีวิตของชายรักชาย การยอมรับและเข้าใจในอัตลักษณ์ทางเพศจากครอบครัว หรือสังคม จะช่วยสร้างสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนสุขภาวะทางปัญญาอย่างมีคุณภาพและความเป็นมนุษย์ ในชายรักชาย ได้มีความภาคภูมิใจในตนเองทั้งในฐานะผู้เป็นเจ้าของอัตลักษณ์และบุตรของครอบครัว

การรับรู้ผลกระทบทางสุขภาพของผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เป็นชายรักชาย จากผลการศึกษา ผลกระทบทางสุขภาพทางบวก 4 ด้าน สุขภาพทางกาย สุขภาพทางจิต สุขภาพทางสังคม และสุขภาพทางปัญญา จะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อครอบครัวของชายรักชายสามารถยอมรับความเป็นชายรักชายได้ นอกจากนี้การที่ครอบครัวสามารถยอมรับได้ยังส่งผลกระทบต่อสุขภาพทางลบ ของสุขภาพทางกาย เนื่องจากเป็นแรงกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่ดีเนื่องจากพันสภาวะเครียด ในทิศทางเดียวกันหากครอบครัวไม่ยอมรับในความเป็นชายรักชายก็จะส่งผลกระทบต่อสุขภาพทางลบ 4 ด้าน สุขภาพทางกาย สุขภาพทางจิต สุขภาพทางสังคม และสุขภาพทางปัญญา แต่การไม่ยอมรับของครอบครัวส่งผลกระทบต่อสุขภาพทางบวก ของสุขภาพทางปัญญา เพราะความอยากพ้นสภาพความอึดอัดทำให้กลับมาคิดทบทวนเพื่อหาแนวทางการจัดการกับความรูสึกนั้นโดยใช้ปัญญา

ข้อเสนอแนะ

1.ควรให้มีการจัดการเรียนการสอนในวิชาสุขศึกษา เรื่อง เพศ เพศสภาพ เพศวิถี สิทธิทางเพศ ความเท่าเทียมทางเพศ และสิทธิมนุษยชน ทั้งภายใน ภายนอกสถานศึกษาและครอบครัว เพื่อพัฒนาความรู้เรื่อง

ความหลากหลายทางเพศ ให้มีความรู้ ความเข้าใจในอัตลักษณ์ทางเพศ และการรับมือกับพฤติกรรมรุนแรง กลั่นแกล้ง รั้งแกผู้อื่นทั้งทางวาจาและร่างกาย(บูลลี่)

2.ควรมีการจัดการให้คำปรึกษาแก่ครอบครัวที่มีลูกเป็นชายรักชาย จากบุคลากรที่เกี่ยวข้อง โดยให้คำปรึกษาตั้งแต่ระยะรับรู้ในอัตลักษณ์ของชายรักชาย ภาวะสุขภาพที่ชายรักชายประสบจากการไม่ยอมรับของครอบครัว การรับมือกับสถานการณ์เปิดเผยตนเอง การแสดงออกปฏิสัมพันธ์ในครอบครัวกับชายรักชาย เพื่อให้สถาบันครอบครัวเป็นสถานที่ปลอดภัยสำหรับชายรักชาย

3.ศึกษาเพิ่มในกลุ่มที่ครอบครัวมีการรับรู้แต่ไม่ให้การยอมรับ เพื่อศึกษาชุดประสบการณ์ของครอบครัว เหตุผลแห่งการไม่ยอมรับ แนวโน้มความเปลี่ยนแปลง และเหตุแห่งการยอมรับ

บรรณานุกรม

- Jenkins C, Hunter A, and P.n.A. P.(2005) .*Katoey in Thailand: HIV/AIDS and Life Opportunities*. Washington DC: USAID.
- King, M., et al. (2003).*Mental health and quality of life of gay men and lesbians in England and Wales: controlled, cross-sectional study*. Br J Psychiatry, 183, 552-8.
- King, M., et al. (2008). *A systematic review of mental disorder, suicide, and deliberate self harm in lesbian, gay and bisexual people*. BMC psychiatry, 8: 70-70.
- Mahidol University, P.I.T., and UNESCO Bangkok Office. (2014).*A Brief on school bullying on the basis of sexual orientation and gender identity: LGBT-friendly Thailand? (tha)*,UNESCO Office Bangkok/Plan International/Mahidol University.
- Rohner, R.P. (2016). *Introduction to interpersonal acceptance-rejection theory (IPARTheory) and evidence*. Online Readings in Psychology and Culture, 6(1): 4.
- Ryan, C., et al.(2010). *Family rejection as a predictor of negative health outcomes in white and Latino lesbian, gay, and bisexual young adults*. Pediatrics,123(1), 346-52.
- Ryan, C., et al. (2010). *Family Acceptance in Adolescence and the Health of LGBT Young Adults*. Journal of Child and Adolescent Psychiatric Nursing, 23(4), 205-213.
- มูลนิธิเครือข่ายเพื่อนกะเทยไทยเพื่อสิทธิมนุษยชน. (2558). รายงานวิจัยเรื่องความต้องการ ปัญหาและอุปสรรคของคนข้ามเพศที่เกี่ยวข้องกับการรับรองสถานภาพและคำนำหน้านาม
- มูลนิธิเครือข่ายเพื่อนกะเทยไทยเพื่อสิทธิมนุษยชน. (2560). รายงานการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่องระบบสุขภาพอย่างรอบด้านในประเทศไทย.
- มูลนิธิเอ็มพลัสพิชญ์โลก .(2562). ข้อมูลประชากรที่เข้ารับบริการในมูลนิธิเอ็มพลัสพิชญ์โลก.
- โรงพยาบาลพุทธชินราช พิชญ์โลก. (2561). ข้อมูลประชากรในเขตพื้นที่ตำบลในเมือง.
- สุพร เกิดสว่าง. (2546). *ชายรักชาย*.